

Αναρτητέα στο διαδίκτυο

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

ΟΔΗΓΙΑ
Αριθ. 2/18.02.2014

Σήμερα ημέρα Τρίτη 18 Φεβρουαρίου 2014 και ώρα 11:00 το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης συνήλθε σε συνεδρίαση, στην οποία παρέστησαν ο Πρόεδρος του ΕΣΡ Ιωάννης Λασκαρίδης, η Αντιπρόεδρος Αίνα Αλεξίου και τα μέλη Εύη Δεμίρη, Γιάννης Παπακώστας, Κωνσταντίνος Αποστολάς, Γιώργος Στεφανάκης και Άρης Σταθάκης.

Μετάδοση από τηλεοπτικούς σταθμούς διαφημίσεων παιδικών παιχνιδιών.

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης έχοντας υπόψη:

Έχοντας υπόψη:

1. Τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 2 του ν. 2863/2000 «Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης και άλλες αρχές και όργανα του τομέα παροχής ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών» (ΦΕΚ Α΄ 262/29.11.2000).
2. Τις διατάξεις των άρθρων 11 παρ. 6, 9 παρ. 2 και 12 (9γ παρ. 2) του ν. 3587/2007 «Προστασία καταναλωτών» (Τροποποίηση και συμπλήρωση ν. 2251/1994 «Προστασία των καταναλωτών», όπως ισχύει – Ενσωμάτωση της οδηγίας 2005/29 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 149) (ΦΕΚ Α΄152/10.7.2007).
3. Τη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 17 του ν. 2328/1995 «Νομικό καθεστώς της ιδιωτικής τηλεόρασης και της τοπικής ραδιοφωνίας, ρύθμιση θεμάτων της ραδιοτηλεοπτικής αγοράς και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 159/3.8.1995).
4. Τις διατάξεις των άρθρων 10 παρ. 3 α, β, γ, 10 παρ. 1 α, 12 παρ. 6γ και 24 παρ. 4 του Π.Δ. 109/2010 «Εναρμόνιση της ελληνικής ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2010/13/ΕΕ (ΕΕ L 95 της 15.4.2010) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, με την οποία κωδικοποιήθηκαν οι διατάξεις της Οδηγίας 89/552/ΕΟΚ (ΕΕ L 298 της 17.10.1989) του Συμβουλίου, όπως ίσχυε

- μετά την τελευταία τροποποίησή της από την Οδηγία 2007/65/ΕΚ (ΕΕ L 332 της 18.12.2007)» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (ΦΕΚ Α΄190/5.11.2010).
5. Τις διατάξεις των άρθρων 9 παρ. 1 και 10 παρ. α, β, γ του Κανονισμού 3/1991 ΕΣΡ «Περί δεοντολογίας ραδιοτηλεοπτικών διαφημίσεων» (ΦΕΚ Β΄ 538/18.7.1991).
 6. Τη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 9 του Ν. 1730/1987 «Ελληνική Ραδιοφωνία – Τηλεόραση, Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΡΤ - Α.Ε.)» (ΦΕΚ Α΄145/18.8.1987).
 7. Τη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 και Παράρτημα Ι της ΥΑ Αριθμ. Οικ. 3669/194/5.4.2011, «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στην οδηγία 2009/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ασφάλεια των παιχνιδιών» (ΦΕΚ Α΄ 549/7.4.2011).
 8. Το γεγονός ότι στην παράγραφο VII της υπ’ αριθμόν 7/2002 Οδηγίας του ΕΣΡ και στην παράγραφο VII των υπ’ αριθμόν 7/10.12.2003 και 8/13.12.2007 Υποδείξεων του ΕΣΡ είχαν εισαχθεί εξαιρέσεις από την απαγόρευση διαφήμισης παιδικών παιχνιδιών. Οι εξαιρέσεις, όμως, αυτές δε βρίσκουν έρεισμα στο νομοθετικό ορισμό της έννοιας του παιχνιδιού, όπως αυτός δίνεται από το άρθρο 2 παρ. 1 ΥΑ 3669/194/05.04.2011, ούτε περιλαμβάνονται στον κατάλογο των εξαιρέσεων που η ίδια ως άνω υπουργική απόφαση περιλαμβάνει. Χαρακτηριστικό είναι, άλλωστε, ότι έχουν αμφισβητηθεί έντονα και από τα εθνικά δικαστήρια (ΕφΑθ 4105/2004 και ΕφΑθ 5760/2001). Επιπλέον, έχει παρατηρηθεί καταχρηστική επίκληση των παραπάνω εξαιρέσεων από τους τηλεοπτικούς σταθμούς, με αποτέλεσμα τη δημιουργία κινδύνου καταστρατήγησης της απαγόρευσης διαφήμισης παιδικών παιχνιδιών και εντεύθεν διακινδύνευσης των σκοπών που αυτή υπηρετεί. Για τους παραπάνω λόγους, κρίνεται δόκιμο να τροποποιηθεί η σχετική διάταξη

Αιτιολογικό

Μετά τη διαπίστωση μετάδοσης από τους τηλεοπτικούς σταθμούς πληθώρας διαφημίσεων παιδικών παιχνιδιών μεταξύ 07.00 και 22.00, καθίσταται αναγκαία η διασφάλιση της προστασίας των ανηλίκων και δη του εύαλωτου της παιδικής ψυχής και της μειωμένης βουλευτικής αντίστασης των παιδιών σε τέτοιου είδους διαφημίσεις, ιδίως όταν αυτές

προβάλλονται κατά τη διάρκεια παιδικών προγραμμάτων που εμφανίζουν υψηλή τηλεθέαση από ανηλίκους και έχουν ως στόχο την εκμετάλλευση του ιδιαίτερα αυξημένου ενδιαφέροντος των παιδιών για απόκτηση παιχνιδιών.

Για τους λόγους αυτούς το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης

Απευθύνει προς όλους τους τηλεοπτικούς σταθμούς της χώρας την εξής οδηγία:

- I. Απαγορεύεται στους τηλεοπτικούς σταθμούς η μετάδοση διαφημίσεων παιδικών παιχνιδιών από ώρα 07.00 μέχρι και ώρα 22.00 κάθε ημέρας (άρθρο 11 παρ. 6 ν. 3587/2007).
- II. Ως παιχνίδι νοείται κάθε προϊόν που έχει σχεδιαστεί και προορίζεται, αποκλειστικά ή όχι, να χρησιμοποιείται στο πλαίσιο παιχνιδιού από παιδιά ηλικίας κάτω των 14 ετών (άρθρο 2 παρ. 1 ΥΑ Αριθμ. Οικ. 3669/194/5.4.2011).
- III. Η τηλεοπτική διαφήμιση δεν πρέπει να θίγει ηθικά ή σωματικά τους ανηλίκους. Δεν επιτρέπεται ιδιαίτερα:
 - α) να τους παρακινεί ευθέως στην αγορά ή ενοικίαση προϊόντος ή υπηρεσίας, εκμεταλλευόμενη την απειρία και την ευπιστία τους,
 - β) να τους ενθαρρύνει ευθέως να πείσουν τους γονείς τους ή τρίτους για την αγορά των διαφημιζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών και
 - γ) να εκμεταλλεύεται την ιδιαίτερη εμπιστοσύνη τους στους γονείς, τους διδάσκοντες ή άλλα πρόσωπα.
 (άρθρα 10 παρ. 3 α, β, γ του Π.Δ.109/2010 και 10 παρ. α, β, γ του Κανονισμού 3/1991 ΕΣΡ).
- IV. Απαγορεύεται η διαφήμιση των παιχνιδιών που έχουν αρνητική επίδραση στην ψυχική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προϊόντων, τα οποία:
 - α) προκαλούν στους ανηλίκους ανασφάλεια ή φόβο,
 - β) παροτρύνουν, άμεσα ή έμμεσα, σε επιθετική συμπεριφορά και ειδικότερα σε χρήση ή άσκηση βίας,
 - γ) προσβάλλουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια,
 - δ) προτρέπουν στην υιοθέτηση προτύπων συμπεριφοράς που δεν συνάδουν με τους ηθικούς και νομικούς κανόνες της σύγχρονης κοινωνίας ή είναι επιζήμια για το περιβάλλον,
 - ε) καλλιεργούν διακρίσεις λόγω φυλής, φύλου, θρησκείας, ιθαγένειας ή αναπηρίας,

- στ) παροτρύνουν σε εθισμούς και δραστηριότητες που είναι επιβλαβείς για τους ίδιους (άρθρο 9 παρ. 2 ν. 3587/2007).
- V. Απαγορεύεται η διαφήμιση πολεμικών παιχνιδιών και όπλων (άρθρα 3 παρ. 9 ν. 1730/1987 και 9 παρ. 1 του Κανονισμού 3/1991 ΕΣΡ).
- VI. Δεν θεωρούνται παιχνίδια τα προϊόντα για συλλέκτες που φέρουν ευδιάκριτη και ευανάγνωστη ένδειξη ότι προορίζονται για συλλέκτες ηλικίας 14 ετών και άνω. (Παράρτημα Ι ΥΑ Αριθμ. Οικ. 3669/194/5.4.2011).
- VII. Απαγορεύεται η διαφήμιση προϊόντων (κυρίως εποχιακών) όταν το διαφημιζόμενο προϊόν συνοδεύεται από παιχνίδι, μεγαλύτερης αξίας από αυτό και η παρουσίαση του συγκεκριμένου προϊόντος εστιάζεται κυρίως στο παιχνίδι.
- VIII. Απαγορεύεται η συγκεκριμενοποιημένη διαφήμιση παιδικών παιχνιδιών (άρθρο 10 παρ. 1α Π.Δ. 109/2010).
- IX. Επιτρέπεται η διαφήμιση προϊόντων που δεν είναι παιδικά παιχνίδια, αλλά συνοδεύονται από δώρα – παιχνίδια ευτελούς αξίας σε σχέση με τα διαφημιζόμενα προϊόντα.
- X. Επιτρέπονται οι διαφημίσεις των καταστημάτων πώλησης παιδικών παιχνιδιών οποιαδήποτε ώρα του εικοσιτετραώρου, αρκεί στις διαφημίσεις αυτές να αναφέρεται ή να προβάλλεται μόνο η επωνυμία, το σήμα, η διεύθυνση και τα λοιπά στοιχεία των καταστημάτων και όχι τα προϊόντα – παιχνίδια που αυτά πωλούν. Ειδικότερα, οι διαφημίσεις καταστημάτων πώλησης παιδικών παιχνιδιών δεν πρέπει να προβάλλουν ή να αναφέρονται σε παιδικά παιχνίδια που διατίθενται από τα καταστήματα αυτά και απ'όπου τα παιδιά μπορούν να τα προμηθευτούν, ούτε να προτρέπουν τους ανηλίκους τηλεθεατές να προσέλθουν σ' αυτά για να τα αγοράσουν.
- XI. Επιτρέπονται οι διαφημίσεις ιστοσελίδων και διαδικτυακών ιστότοπων παιδικών παιχνιδιών, επιχειρήσεων που κατασκευάζουν παιδικά παιχνίδια ή τηλεοπτικών σταθμών εφόσον δεν προβάλλονται, ούτε αναφέρονται στις διαφημίσεις αυτές παιδικά παιχνίδια.
- XII. Απαγορεύεται κάθε διαφήμιση που είναι αντίθετη προς τις απαιτήσεις της επαγγελματικής ευσυνειδησίας και στρεβλώνει ουσιωδώς ή ενδέχεται να στρεβλώσει ουσιωδώς την οικονομική συμπεριφορά του μέσου τηλεθεατή στον οποίο απευθύνεται το διαφημιζόμενο προϊόν (αθέμιτη εμπορική πρακτική) και ιδιαίτερα κάθε διαφήμιση, η οποία δημιουργεί την εικόνα υπερβολικά δελεαστικής προσφοράς, ιδίως σε παιδιά, τα οποία είναι ιδιαίτερα ευάλωτα, λόγω του νεαρού της ηλικίας τους, της μη αναπτυγμένης κριτικής σκέψης και της μειωμένης βουλευτικής αντίστασης που τα χαρακτηρίζει (άρθρο 12 (9γ παρ. 2) ν. 3587/2007).

- XIII. Οι τηλεθεατές θεωρούνται καταναλωτές των υπηρεσιών που προσφέρουν οι τηλεοπτικοί σταθμοί και έχουν όλα τα δικαιώματα που προβλέπει η νομοθεσία για την προστασία των καταναλωτών (άρθρο 3 παρ. 17 ν. 2328/1995).
- XIV. Απαγορεύεται η τοποθέτηση προϊόντων - παιδικών παιχνιδιών σε όλα τα προγράμματα μεταξύ 07.00 και 22.00 (άρθρο 12 παρ. 6 γ Π.Δ. 109/2010).
- XV. Απαγορεύεται η μετάδοση χρονοθυρίδων τηλεπώλησης ή μεμονωμένων μηνυμάτων τηλεπώλησης παιδικών παιχνιδιών μεταξύ 07.00 και 22.00, ενώ επίσης απαγορεύεται αυτά να παρακινούν τους ανηλίκους στη σύναψη συμβάσεων πώλησης παιδικών παιχνιδιών (άρθρο 24 παρ. 4 Π.Δ. 109/2010).

Ο Πρόεδρος του Ε.Σ.Ρ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ